

Kenmerk	W05.13.0419/I
Datum advies	3 februari 2014
Vindplaats	Kamerstukken II 2013/14, 33 948, nr. 4

Samenvatting

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft advies uitgebracht over het wetsvoorstel macrodoelmatigheid in het beroepsonderwijs. Het wetsvoorstel is op 28 mei 2014 bij de Tweede Kamer ingediend. Daarmee is ook het advies van de Raad van State openbaar geworden.

Inhoud wetsvoorstel

Het wetsvoorstel wil voorwaarden scheppen om een betere aansluiting van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) op de arbeidsmarkt te realiseren en het opleidingsaanbod doelmatiger te spreiden. Het wetsvoorstel introduceert verder een zorgplicht 'doelmatigheid' voor de onderwijsinstellingen om ervoor te zorgen dat er niet te veel kleine, vergelijkbare opleidingen naast elkaar bestaan. Wijzigingen in het opleidingsaanbod moeten voortaan worden vermeld in het jaarverslag. Ook moeten onderwijsinstellingen aankomende studenten informatie verstrekken over de kwaliteit en het arbeidsmarktperspectief van de opleiding. Het wetsvoorstel hangt samen met een structurele korting van € 120 miljoen op het totale budget van de onderwijsinstellingen.

Opleidingsaanbod vormgeven

De Afdeling advisering onderschrijft het belang van een goede aansluiting van het mbo op de arbeidsmarkt en een doelmatige planning van het aanbod. Gegeven het uitgangspunt van zelfregulering, is daarvoor nodig dat onderwijsinstellingen (en bedrijfsleven) elkaar weten te vinden. Zo kunnen zij samen, met behoud van hun eigen verantwoordelijkheid, het opleidingsaanbod vormgeven. Ook is het van belang dat aankomende studenten volledig en objectief worden voorgelicht bij hun beroepskeuze.

In het advies concludeert de Afdeling advisering dat de noodzaak van het wetsvoorstel niet aannemelijk wordt gemaakt. Het wetsvoorstel voegt aan de bestaande zorgplichten voor onderwijsinstellingen geen wezenlijk andere, sturende regels toe, terwijl de nieuwe regels wel leiden tot aanzienlijk meer administratieve lasten. Het wetsvoorstel hangt samen met een korting op het macrobudget. De Afdeling advisering heeft twijfels of het toepassen van deze korting begeleidende wetgeving behoeft, zoals met dit wetsvoorstel wordt beoogd. Het risico bestaat immers dat kleine, maar betekenisvolle opleidingen door deze korting in de knel komen. De Afdeling advisering is van oordeel dat het wetsvoorstel in verband daarmee nader dient te worden overwogen.

Alternatieven

Als de regering het opleidingsaanbod doelmatiger wil maken en beter op de arbeidsmarkt wil laten aansluiten, dan zou naar oordeel van de Afdeling advisering kunnen worden volstaan met een financiële korting. Het gevolg daarvan zal zijn dat onderwijsinstellingen geprikkeld worden het opleidingsaanbod en de bedrijfsvoering efficiënter in te richten. Daarnaast is het wenselijk dat de minister de kwalificatiestructuur (de beroepseisen) vereenvoudigt en eenduidiger maakt. Verder verdient het aanbeveling de beschikbaarheid en bruikbaarheid te verbeteren van (arbeidsmarkt)gegevens om het arbeidsmarktperspectief van de opleiding vast te stellen en daarover voorlichting te verstrekken. Een andere optie is dat de minister (vaker) gebruik maakt van zijn bevoegdheid om een bekostigingssanctie op te leggen of de diplomarechten aan een opleiding te onthouden.

Voor beide alternatieven geldt dat aanvullende wetgeving niet nodig is, omdat de bestaande wetgeving al in deze instrumenten voorziet. Bovendien blijft dan een administratieve lastenverzwaring achterwege. Om te voorkomen dat financiële prikkels zullen leiden tot het verdwijnen van kleine, unieke opleidingen, adviseert de Afdeling advisering voor dat type opleidingen te voorzien in aanvullende maatregelen.

Lees [hier](#) de volledige tekst van het advies van de Raad van State.